

SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satversmestiesa.lv

LĒMUMS

PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 15. jūnijā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Jautrīte Briede un Juris Juriss,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 87/2026),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Piespiedu dalītā īpašuma privatizētajās daudzdzīvokļu mājās izbeigšanas likuma (turpmāk – Izbeigšanas likums) 7. panta otro daļu un Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra noteikumu Nr. 888 “Kadastrālo vērtību bāze universālās kadastrālās vērtības aprēķinam” (turpmāk – Kadastrālo vērtību bāzes noteikumi) 2.4. apakšpunktu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam, 105. panta pirmajam un trešajam teikumam un spēkā neesošu no [datums];

1.2. apturēt lietu par piespiedu dalītā īpašuma izbeigšanu (izpildu lieta Nr. [..]) un attiecībā uz šo lietu apturēt Izbeigšanas likuma 7. panta piektajā daļā norādīto termiņu.

2. Izbeigšanas likuma 7. panta otrā daļa nosaka: “Dzīvokļu īpašnieki atsavināmo zemi izpērk par atsavināšanas cenu, kuru veido atsavināmajā zemē ietilpstošo zemes vienību un zemes vienību daļu kadastrālo vērtību summa.”

Kadastrālo vērtību bāzes noteikumu 2.4. apakšpunkts nosaka:

“2. Kadastrālo vērtību bāzi veido: [..]

2.4. apbūves zemes bāzes vērtības (*euro/m²*), zemes standartplatības (*m²*) un standartplatību korekcijas koeficienti lietošanas mērķiem no lietošanas mērķu grupām:

2.4.1. “Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme” un “Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme” (4. pielikums);

2.4.2. “Komerccarbības objektu apbūves zeme”, “Ražošanas objektu apbūves zem” un “Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas” (5. pielikums);

2.4.3. “Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme” un “Sabiedriskās nozīmes objektu apbūves zeme” (6. pielikums);

2.4.4. “Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme” un “Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme” (7. pielikums).”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta otrās daļas 1.¹ punktam vairāku aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā pieļaujama, ja apstrīdētie akti ir savstarpēji cieši saistīti un to izvērtēšana vienas lietas ietvaros var sekmēt vispusīgu un ātrāku lietas izskatīšanu.

Pieteikumā apstrīdētās tiesību normas ir cieši saistītas, jo attiecas uz zemes atsavināšanas cenas aprēķināšanu. Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta otrās daļas 1.¹ punkta prasībām.

4. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt minētā panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā šādu uzskatu pamatot.

Personas pamattiesību aizskārums izpaužas kā tiesību normas tiešas vai ar tās piemērošanas aktu radītas nelabvēlīgas tiesiskas sekas personas pamattiesībām (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2024. gada 24. janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2023-36-03 5. punktu*). Savukārt konstitucionālo sūdzību var iesniegt gadījumā, kad apstrīdētā norma pieteikuma iesniedzēju aizskar pieteikuma iesniegšanas brīdī, proti, tad, kad pamattiesību aizskārums jau pastāv vai arī pastāv apstākļu kopums, kas prasa, lai lieta tiktu izskatīta “šobrīd” (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 21. punktu*).

Pieteikuma iesniedzējam pieder zeme, uz kuras atrodas dzīvokļu īpašumos sadalīta daudzdzīvokļu dzīvojamā māja, kas ir patstāvīgs īpašuma objekts. Dzīvokļu īpašnieki ir nolēmuši uzsākt atsavināšanas tiesības izmantošanas procesu. Ir pieņemts lēmums par daudzdzīvokļu mājai funkcionāli nepieciešamo zemesgabalu. Valsts zemes dienests reģistrējis atsavināmo zemi un noteicis tās atsavināšanas cenu, kā arī nosūtījis Pieteikuma iesniedzējam paziņojumu par atsavināmo zemi un atsavināšanas cenu, kas ir spēkā līdz 2028. gada 17. janvārim. Zvērināts tiesu izpildītājs ir ievēris lietu par piespiedu dalītā īpašuma izbeigšanu. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka viņa tiesību uz īpašumu aizskārums iestājies brīdī, kad viņš saņēmis tiesu izpildītāja paziņojumu par minētās lietas ievēšanu. Proti, no šā brīža pastāvot ticama iespēja, ka viņam piederošais īpašums tiks atsavināts par cenu, kurai viņš nepiekrīt.

4.1. Apstrīdētā Izbeigšanas likuma norma vēl nav radījusi Pieteikuma iesniedzējam nelabvēlīgas sekas. Proti, lai izbeigtu piespiedu dalīto īpašumu, daudzdzīvokļu mājas dzīvokļu īpašniekiem jāpieņem lēmums par atsavināšanas tiesības izmantošanu, kā arī jāiemaksā atsavināšanas cena. Ja atsavināšanas cena noteiktajā termiņā netiek samaksāta pilnā apmērā, zvērināts tiesu izpildītājs atmaksā depozīta kontā veiktās iemaksas personai, kura tās veikusi, un izbeidz lietu par piespiedu dalītā īpašuma izbeigšanu. Atsavināšanas cenas iemaksa ir pamats zvērinātam tiesu izpildītājam veikt tālākas darbības, tostarp iesniegt nostiprinājuma lūgumu zemesgrāmatā (*sk. Izbeigšanas likuma 14. panta piekto daļu un 19. panta pirmo daļu*). Tātad apstrīdētā Izbeigšanas likuma norma Pieteikuma iesniedzēja pamattiesības varētu aizskart vienīgi tad, ja dzīvokļu

īpašnieki būtu iemaksājuši atsavināšanas cenu zvērināta tiesu izpildītāja kontā. No pieteikuma neizriet arī tādi apstākļi, kas prasītu, lai lietu ierosinātu pirms ir aizskartas Pieteikuma iesniedzēja pamattiesības.

4.2. Savukārt apstrīdētās Kadastrālo vērtību bāzes noteikumu normas nosaka nekustamā īpašuma kadastrālajā vērtību aprēķināšanā izmantojamo kadastrālo vērtību bāzi, bet pašas par sevi tās neregulē zemes atsavināšanas cenu. Ievērojot pieteikumā sniegto argumentāciju, pamattiesību aizskārums no tām attiecībā uz Pieteikuma iesniedzējam piederošās zemes iespējamo atsavināšanu varētu rasties vienīgi kopsakarā ar Izbeigšanas likuma un citām zemes kadastrālās vērtības aprēķināšanu regulējošām tiesību normām. Līdz ar to arī apstrīdētās Kadastrālo vērtību bāzes noteikumu normas šobrīd neaizskar Pieteikuma iesniedzēja pamattiesības.

Turklāt Kadastrālo vērtību bāzes noteikumu 2.4. apakšpunkts būtībā noteic vien to, kāda kadastrālo vērtību bāze (universālās kadastrālās vērtības aprēķinam) ir ar tiem apstiprināta, reglamentējot, kurā pielikumā ir ietverti attiecīgajam īpašumam piemērojamie kadastrālo vērtību bāzes rādītāji. Savukārt šo noteikumu 4. pielikumā iekļauti 1978 punkti, kas noteic atšķirīgus kadastrālo vērtību bāzes rādītājus noteiktās teritoriālajās vienībās visā Latvijā. Pieteikuma iesniedzējs nav identificējis, tieši kuras Kadastrālo vērtību bāzes noteikumu 4. pielikumā ietvertās tiesību normas rada viņam nelabvēlīgas sekas. Tādējādi pieteikumā nav pamatots, kādā veidā tieši minēto noteikumu 2.4. apakšpunkts ir radījis Pieteikuma iesniedzējam nelabvēlīgas sekas.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

5. Pieteikuma iesniedzējs lūdz apturēt lietu par piespiedu dalītā īpašuma izbeigšanu (izpildu lieta Nr. [..]) un attiecībā uz šo lietu apturēt Izbeigšanas likuma 7. panta piektajā daļā norādīto termiņu.

Satversmes tiesa ir vairākkārt atzinusi, ka konstitucionālās sūdzības gadījumā likums noteic tikai vienu pagaidu tiesību aizsardzības līdzekli – tiesas nolēmuma izpildes apturēšanu (*sk. Satversmes tiesas 2015. gada 1. decembra*

rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. 2015-15-01 5. punktu). Citu pagaidu tiesību aizsardzības līdzekļu noteikšana nav arī Satversmes tiesas likumā un Satversmes tiesas reglamentā neregulēts procesuāls jautājums, kuru Satversmes tiesa būtu tiesīga izlemt (sk. Satversmes tiesas 2015. gada 4. februāra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. 2015-03-01 5.–7. punktu).

Līdz ar to šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādītais lūgums ir atstājams bez izskatīšanas.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 87/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina